

XXIX. školsko Natjecanje iz hrvatskoga jezika

1. veljače 2024.

osmi (VIII.) razred

zaporka

--	--	--	--	--	--

(peteroznamenasti broj i riječ)

broj bodova:

80

Upute natjecateljima koji ispit pišu na papiru

1. Ispit se piše 90 minuta.
2. Prije rješavanja ispita treba čitljivo i pravopisno točno ispuniti listić sa zaporkom.
3. Natjecatelj zaporku treba napisati na manju i na veću omotnicu te na prvu stranicu ispita.
4. Ispitne zadatke treba pažljivo pročitati.
5. Treba pažljivo slijediti upute u zadatku.
6. Rješenja treba upisivati kemijskom olovkom crne ili plave boje na za to predviđena mjesta. Tinta se ne smije moći obrisati.
7. Ako natjecatelj želi izmijeniti odgovor, treba ga precrtati, dopisati istom kemijskom olovkom novi odgovor te podizanjem ruke pozvati dva člana Povjerenstva koja nadziru pisanje. Oba člana trebaju odmah pred natjecateljem parafirati izmjenu odgovora. **Svaki natjecatelj smije u cijelome ispitu imati najviše tri izmjene.**
8. Odgovori ne smiju biti pisani velikim tiskanim slovima.
9. Odgovori trebaju biti pravopisno i gramatički točni.
10. Nakon završetka pisanja ispit, radni papir i manju omotnicu treba staviti u veću omotnicu, koju treba predati članu Povjerenstva.
11. Nakon objave privremene ljestvice poretka natjecatelj ima pravo uvida u ispit i pravo na pismenu žalbu.

Želimo Ti uspjeh na Natjecanju!

Školsko povjerenstvo:

1. _____

(predsjednik Školskoga povjerenstva)

2. _____

(član Školskoga povjerenstva)

3. _____

(član Školskoga povjerenstva)

„... nevjerojatna zgrada u kojoj su mnoge knjige (očito) svile gnijezdo.” (W. Joyce)

1. Upiši ime spomenika hrvatske pismenosti u predviđene okvire.

Misal po zakonu rimskoga dvora, Bašćanska ploča, Branimirov natpis, Vinodolski zakonik

--

888.

--

oko 1100.

--

1288.

--

1483.

4	
---	--

2. Napiši naziv pisma uz svaki navedeni spomenik pismenosti. Odgovor napiši na praznu crtu.

Kojim su pismima napisani sljedeći spomenici?

a) Povaljska listina _____

b) Šibenska molitva _____

c) Vinodolski zakonik _____

3	
---	--

7	
---	--

3. Prepiši pisanim slovima, prema pravilima o pisanju velikoga i maloga početnog slova, dijelove rečenica otisnute ispod crte.

Pokrovitelj je događanja _____

MJESEC HRVATSKE KNJIGE

MINISTARSTVO

_____, a organizator _____.

KULTURE I MEDIJA

KNJIŽNICE GRADA ZAGREBA

U organizaciji _____ održat će se virtualni

HRVATSKOGA ČITATELJSKOG DRUŠTVA

maraton čitanja _____.

MINUTA ZA ČITANJE

5	
---	--

4. Upiši *ijelje* na označena mjesta u riječima.

Na dječjem od lu tražili smo d lo Zv r iz *Buckinghamske palače*.

3	
---	--

5. Upiši *č* ili *ć* na označena mjesta u riječima.

Djelatnici viroviti ke knjižnice objeru ke su prihvatili ma ka koji se
udoma io i postao pravi ljubimac.

4	
---	--

12	
----	--

6. Napiši podcrtane izraze u obliku kratica ili pokrata.

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu nalazi se u Ulici Hrvatske bratske

zajednice 4 u Zagrebu. Osnovana je 1607. godine. Ostale podatke o knjižnici i slično

možete naći na mrežnoj stranici Knjižnice.

3	
---	--

7. Zaokruži slovo ispred točno napisane rečenice.

a) „Tražimo Ezopove basne” odgovorili smo.

b) „Tražimo Ezopove basne.” odgovorili smo.

c) „Tražimo Ezopove basne”, odgovorili smo.

d) „Tražimo Ezopove basne,” odgovorili smo.

1	
---	--

8. Napiši padež iznad podcrtanih riječi u tekstu služeći se uobičajenim kraticama (N, G, D, A, V, L, I).

Morris se s velikim zadovoljstvom brinuo o knjigama, jednima nježno obnavljajući

krhke korice, a drugima ravajući stranice s „ušima”.

(William Joyce, *Fantastične leteće knjige g. Morrisa Lessmorea*)

6	
---	--

10	
----	--

9. Ispiši primjere zamjenica iz teksta.

Čitateljski klub plus nastao je u sklopu projekta *Koja je tvoja priča?* i bio je namijenjen ljudima starijim od 55 godina. Taj projekt završio je 2019. godine, no skupina je nastavila s radom i sada je otvorena svim dobnim skupinama. Vodi ga Booksina novinarka.

(prema: <https://booksa.hr/u-klubu/citateljski-klubovi/citateljski-klub-plus>)

upitna zamjenica: _____

pokazna zamjenica: _____

posvojna zamjenica: _____

osobna zamjenica: _____

4	
---	--

10. Upotrijebi odgovarajući upitni prilog *gdje*, *kamo* i *kuda* u sljedećim rečenicama.

a) _____ si se uputila? U knjižnicu.

b) _____ ćeš proći? Kroz knjižnicu.

c) _____ ćeš ostaviti knjigu? U knjižnici.

3	
---	--

11. Napiši na prazne crte točne oblike riječi navedenih u zagradama ispod crte.

Na mrežnim stranicama _____ objavljen je popis

(dvije knjižnice)

najčitanijih naslova.

Božićni su praznici započeli _____.

(četiri radionice)

2	
---	--

9	
---	--

12. Odredi vrstu izdvojenim riječima iz teksta.

Na nekoliko mjesta u gradu pojavile su se kućice u veselim bojama koje privlače pažnju. Podsjećaju na kućice za ptice, no čini se da u tim kućicama „stanuju” knjige.

Eto neobičnih knjižnica koje su otvorene svakoga dana.

na _____

nekoliko _____

no _____

eto _____

4	
---	--

13. Dopuni tekst zadanim oblikom glagola u zagradama tako da dobiješ smisleni tekst.

Knjižnica _____ (*postati*, futur I.) središtem okupljanja mladih kad

_____ (*započeti*, prezent) aktivnosti obilježavanja *Noći knjige*.

Događanje _____ (*pokrenuti*, perfekt) 2012. godine brojni

nakladnici, knjižnice i portali za knjigu i kulturu. Organizatori _____

(*zaključiti*, aorist) da različita događanja posvećena knjigama _____

(*poticati*, prezent) mlade na čitanje.

5	
---	--

14. Napiši zadanu rečenicu tako da u objema surečenicama upotrijebiš futur.

Redoslijed surečenica treba ostati nepromijenjen.

Kad su proučili katalog, naručili su nove knjige za knjižnicu.

1	
---	--

15. Imenuj glasovnu promjenu u podcrtanim riječima.

U knjižnici će se održati radionica na kojoj ćete naučiti sve o uzgoju biljaka i brizi o cvijeću.

knjižnici _____

biljaka _____

brizi _____

cvijeću _____

4	
---	--

16. Imenuj naglaske u zadanim riječima.

jèzik _____

jezikoslóvac _____

2	
---	--

17. Ispiši naglašeni slog iz podcrtanih riječi.

Knjižničarka mi odgovori koji su odgovori točni.

↙

↘

2	
---	--

9	
---	--

18. Odredi red riječi u zadanoj rečenici tako da zaokružiš točan odgovor.

Svima su otvorena vrata knjižnice.

Red riječi u zadanoj rečenici je: a) stilski obilježen

b) stilski neobilježen.

1	
---	--

19. Ispiši predikate iz zadanih rečenica.

Bibliobus je pokretna knjižnica opremljena policama s knjigama.

predikat: _____

Bibliobus obilazi sela i ruralna područja prema utvrđenom rasporedu.

predikat: _____

2	
---	--

20. Odredi vrstu predikata.

Gradska knjižnica Rijeka središnja je narodna knjižnica u Rijeci.

vrsta predikata: _____

Ime *Gradska knjižnica Rijeka* kao javna ustanova u Rijeci nosi od 1999. godine.

vrsta predikata: _____

2	
---	--

5	
---	--

21. Odredi službu izdvojenim rečeničnim dijelovima.

O svijesti starih Šibenčana o potrebi za knjigom govore i brojne samostanske i privatne knjižnice. Izdvaja se knjižnica Samostana sv. Frane koja ima bogat knjižni fond.

o svijesti _____
za knjigom _____
samostanske _____
knjižnice _____
izdvaja se _____
fond _____

6	
---	--

22. Ispiši objekt iz zadane rečenice.

Pokretači najmanje knjižnice u Hrvatskoj željeli su oplemeniti život u gorskom selu.

objekt: _____

1	
---	--

23. Odredi vrstu podcrtanoga objekta.

Na vratima knjižnice pisalo je: „Želimo vam uspjeha u natjecanju!”

vrsta objekta: _____

1	
---	--

8	
---	--

24. Zaokruži slovo ispred jednostavne neproširene rečenice.

- a) Korisnici su knjižnice slijepe osobe.
- b) Osnovana je 1965. godine.
- c) Knjižni joj je fond bogat.
- d) Brajica je pismo.

1	
---	--

25. Zaokruži slovo ispred nezavisnosložene rečenice.

- a) Morat ćeš uskoro vratiti knjige u knjižnicu.
- b) Hoćeš li čitati ili se zabavljati?
- c) Čulo se brbljanje iz knjižnice.
- d) Čut ćeš što se dogodilo u knjižnici.

1	
---	--

26. Imenuj vrstu nezavisnosloženih rečenica.

a) Niti zna čitati niti zna pisati.

b) Sjednite ili izađite iz knjižnice.

2	
---	--

4	
---	--

27. Ispiši sinonimni par iz rečenice.

Nacionalna i sveučilišna knjižnica jedna je od centralnih institucija Republike Hrvatske i više od nekoliko stoljeća središnja je knjižnica Hrvatske.

sinonimni par: _____

1	
---	--

28. Zamijeni podcrtane riječi suprotnicama.

Zatvorena je stara knjižnica.

↙

↘

2	
---	--

3	
---	--

Pročitaj tekst „Dječja kuća u Rijeci” i riješi zadatke od 29. do 32.

Dječja kuća u Rijeci

Dječja kuća u Rijeci kulturni je centar za djecu i nove generacije usmjeren sadržajima iz filmske, kazališne i suvremene umjetnosti te aktivnostima kojima se potiče čitanje. Dječju kuću programski oblikuju ustanove u kulturi Grada Rijeke – Gradska knjižnica Rijeka, Art-kino, Gradsko kazalište lutaka Rijeka i Muzej moderne i suvremene umjetnosti. Zgrada Dječje kuće nekadašnja je stara sušara tvornice duhana iz 19. stoljeća. U njoj se sušio i skladištio duhan. Sagrađena je iznova kao „kuća u kući”. Stara je unutrašnjost srušena te je između preostalih zidova izgrađena nova zgrada, koja je postala Dječja kuća. Sastoji se od višenamjenskih prostora za radionice, kinodvorane za filmske projekcije i dječje knjižnice. Navedenu ustanovu nazivaju predsjobljem kulture za djecu.

Zašto postati član knjižnice?

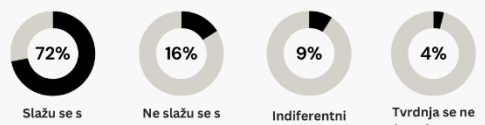
Pisana riječ najveće je kulturno postignuće. Svladavanjem čitanja sami pomičemo granice intelekta do stupnja u kojemu bi se i evolucija, da je živo biće, iznenadila. Istraživanja potvrđuju da djeca najviše uče upravo u razdoblju u kojemu su nam smiješna i beskrajno simpatična u svojoj znatiželji.

Redovito slušanje dobrih priča ima prednosti za razvoj koje ne može postići nijedna formalna škola. Nezaposlen um vražja je radionica, a dosada leglo loših navika. Dobra knjiga preduvjet je svakoga stvaranja, stoga je knjižnica pravo mjesto poticanja i razvoja kreativnosti. Svojim uslugama, kao što su besplatan pristup internetu uz člansku iskaznicu ili obiljem časopisa i dnevnih novina, knjižnica je mjesto na kojemu se dolazi do obilja medijskih sadržaja. Skriveni iza računala i *online* profila prečesto postajemo izolirani pojedinci. Knjižnica okuplja oko tema koje potiču na suradnju i druženje.

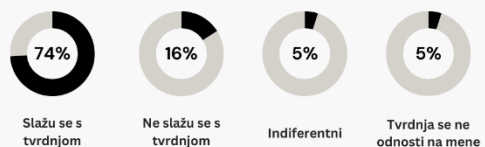
ČLANOVI KNJIŽNICE

Uzorak od 240 ispitanika

POSUDBA KNJIGA U KNJIŽNICI ZADOVOLJAVA SVE MOJE POTREBE ZA ČITANJEM KNJIGA.

KNJIŽNICE UGLAVNOM IMAJU SVE NASLOVE KOJI ME ZANIMAJU.

(prema: <https://djecjakuca.hr/o-nama/o-nama/>)

Odgovore na pitanja u 29. i 30. zadatku upiši na praznu crtu.

29. Koji izraz ističe posebnost gradnje Dječje kuće?

1	
---	--

30. Koliki je postotak ljudi ravnodušnih prema posudbi knjiga u knjižnici jer ne zadovoljava sve njihove potrebe za čitanjem?

1	
---	--

Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora u 31. i 32. zadatku.

31. Na što upućuje tvrdnja da je Dječja kuća „predsoblje kulture za djecu”?

- a) na to da čitatelj doznaje gdje može provesti slobodno vrijeme
- b) na to da je knjižnica ugodan i privlačan prostor za boravak
- c) na to da odgoj za kulturu započinje od najranije dobi
- d) na to da je taj prostor namijenjen isključivo zabavi

1	
---	--

32. Što je namjena polaznoga teksta?

- a) potaknuti mlade na učlanjivanje u knjižnice
- b) upoznati javnost s istraživanjem posjećenosti knjižnici
- c) dokazati da dosta mladih čita u prostorima knjižnica
- d) prikupiti podatke o članovima knjižnice

1	
---	--

4	
---	--